

Van der Ploeg

Misschien krijg ik hier dan nog een duidelijk antwoord op. De staatssecretaris heeft voor 5 mln. eigen beleidsinitiatieven staan. De Kamer vraagt hem nu om die 5 mln. niet te betalen uit de middelen die voor de reguliere exploitatie van de instellingen bestemd zijn. Ik hoor hier alsnog graag een duidelijk reactie op.

Staatssecretaris Van der Ploeg: Voorzitter! Er zijn middelen beschikbaar voor het hoger beroepsonderwijs. Ik heb in verschillende nota's aan de Kamer laten weten dat er 5 mln. aan kwaliteitsimpuls is. Die doelstelling zou ook de VVD-fractie zeer na aan het hart moeten liggen. Tegelijkertijd heeft de Kamer mij gevraagd om ervoor te zorgen dat de taakstelling van 25 mln. waarvan al onder mijn voorganger sprake was, zoveel mogelijk ongedaan gemaakt wordt. Welnu, dat is gebeurd. Ik heb dat in twee brieven aan de Kamer uitgelegd. Daardoor is er binnen het macrobudget voor het hoger beroepsonderwijs ook ruimte ontstaan om die 5 mln. aan kwaliteitsimpuls mogelijk te maken. Op grond daarvan zie ik geen koppeling tussen die twee dossiers.

De heer **Nicolaï** (VVD): Voorzitter! Dat is nog steeds geen antwoord op mijn vraag. Er ligt 5 mln. aan beleidsinitiatieven van de kant van de staatssecretaris. De Kamer zegt bijna Kamerbreed dat dit niet betaald moet worden uit de budgetten die naar de instellingen moeten gaan, omdat zij dit zelf wel kunnen uitmaken. De staatssecretaris komt hier vervolgens met een ingewikkelde redenering, maar hij geeft nog steeds geen antwoord op de vraag of hij, als de motie wordt aangenomen – gezien de ondertekening, is dat waarschijnlijk het geval – haar ook zal uitvoeren.

Staatssecretaris Van der Ploeg: Voorzitter! Het enige wat ik zeg, is dat ik de motie zeer onverstandig vind, omdat zij 5 mln. aan kwaliteitsimpuls schrapt. Daar komt bij dat ik de motie overbodig vind. Als de motie wordt aangenomen, zal ik haar bespreken in het kabinet. Ik zal mij dan moeten beraden op de uitvoering ervan. Het is in ieder geval niet zo dat er dan opeens ergens anders een potje van 5 mln. is waarmee die kwaliteitsimpuls

dan wel gefinancierd kunnen worden. De VVD-fractie en degenen die de motie ondersteunen, geven duidelijk aan dat zij geen behoefte hebben aan 5 mln. aan kwaliteitsimpuls voor het hoger beroepsonderwijs, terwijl zij de doelstelling van meer zicht op kwaliteit wel ondersteunen. Het is echter wel van tweeën één. Je kunt de kwaliteitsimpuls niet schrappen en de 5 mln. direct aan de instellingen geven en tegelijkertijd verwachten dat er ergens nog eens 5 mln. aan een boom groeit voor kwaliteitsimpuls. De motie vraagt mij dus een heel specifieke keuze te overwegen. Als de Kamer dat wil, dan zal ik hier natuurlijk naar kijken, maar het staat niet op mijn lijstje van prioriteiten om het zo te doen. Daar komt bij dat ik al uitgelegd heb dat de bezuiniging op het kunstvakonderwijs in feite al ongedaan gemaakt is.

De voorzitter: Ik mag toch aannemen dat dit allemaal onderwerp van discussie in het algemeen overleg is geweest. Dit is een afronding. De staatssecretaris moet daarom geen interrupties uitlokken. Als een motie wordt aangenomen – dat is nog niet gebeurd – gaat de Kamer ervan uit dat die motie wordt uitgevoerd. Als dat om wat voor reden dan ook – ik kan mij er bijna geen een voorstellen – niet het geval is, horen wij dat inderdaad, zoals de staatssecretaris zegt, daarna. Is het nodig dat daarover nog verder wordt geïnterrumpeerd?

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Is de staatssecretaris zich ervan bewust dat dit natuurlijk niet alleen een motie van de heer Nicolaï is, zoals hij suggereert, en dat het niet uitgeven van die 5 mln. moet worden toegevoegd aan de herstructureringsbudgetten voor de hogescholen?

Mevrouw **Belinfante** (PvdA): Het kan natuurlijk nooit de bedoeling zijn van de Kamer dat het niet om kwaliteit gaat. Wij zijn van oordeel dat de instellingen zelf heel goed in staat zijn om de kwaliteit te bevorderen. Het is mooi dat van de oorspronkelijke 10 mln. nu nog de helft over is, maar dat neemt niet weg dat de instellingen het geld nodig hebben, binnen hun eigen kwaliteitsnormen.

Staatssecretaris Van der Ploeg: Nogmaals, ik ben het er volstrekt

mee oneens dat de instellingen dit nodig hebben op grond van het weghalen van de bezuinigingsaankomst. Daarvoor zijn middelen ter beschikking gekomen. Ik hoor wel het vrij Kamerbrede signaal van de Kamer dat zij geen behoefte heeft aan een kwaliteitsimpuls die instellingsbreed is, en waarop instellingen kunnen inschrijven. De Kamer heeft liever dat het geld aan de instellingen zelf wordt gegeven. Dat is een duidelijk signaal van de Kamer. Waarmee ik het niet eens ben, is dat als argumentatie voor de 5 mln. die al vele jaren geldt. Want die is al weggehaald. In feite is de beweegreden van de Kamer dat zij geen behoefte heeft aan een kwaliteitsimpuls.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter: Ik stel voor, donderdag over de motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de rechterlijke indeling in verband met de opheffing van de kantongerechten Meppel, Zevenbergen en Zuidbroek (27036).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Van Oven** (PvdA): Voorzitter! Het wetsvoorstel strekt ertoe drie kantongerechten op te heffen: Meppel, Zevenbergen en Zuidbroek. De Partij van de Arbeid heeft altijd gepleit voor toegankelijkheid van rechtspraak. Onmiskenbaar is dat die toegankelijkheid door de opheffing van de kantongerechten wordt verminderd. Dat is in het kader van een algemene herziening van de rechtsgebieden aan de hand van eenduidige criteria wellicht te rechtvaardigen, maar een dergelijke herziening is nu niet aan de orde.

Dat neemt niet weg dat tegen de opheffing van de kantongerechten Zuidbroek en Zevenbergen geen bezwaar is gemaakt. Van daaruit kan

Van Oven

het worden aanvaard. Maar voor Meppel ligt dat anders. De gemiddelde afstand van een inwoner naar zijn of haar kantongerecht bedraagt nu in Nederland gemiddeld 10,9 km. Meer dan 90% van de inwoners woont binnen 30 km van een gerecht. Naast de Waddeneilanden geldt voor slechts vijf gemeenten in ons land dat de burger meer dan 40 km moet reizen naar een gerechtsgedebouw. Opheffing van Meppel nu zou betekenen dat inwoners van Meppel en omgeving zelfs meer dan 50 km zouden moeten reizen naar hun kantonhoofdplaats. Daarbij moet worden bedacht dat het offer dat van justitiabelen wat de reistijd en de reiskosten betreft mag worden gevraagd, omgekeerd evenredig is aan het belang van de zaken. In kantongerechtszaken is dat belang relatief klein. Als het kantongerecht Meppel wordt opgeheven, is er tussen Zwolle en Assen geen laagdrempelige, goed bereikbare en voor de gewone burgers betaalbare rechtspraak meer aanwezig. De factor afstand is natuurlijk voorname-lijk van belang voor degenen, die geen auto hebben en afhankelijk zijn van openbaar vervoer. De regering stelt dat voor een aantal inwoners de bereikbaarheid weliswaar zal afnemen, maar de vervoersmogelijkheden naar het kantongerecht verantwoord blijven. De vraag is op grond waarvan de regering tot een dergelijke beoordeling komt. De PvdA twijfelt daaraan. Het gaat ons vooral om de inwoners voor wie de bereikbaarheid zal afnemen, rechtzoekenden zonder auto. Vooral inwoners met lage uitkeringen en lonen hebben geen auto en zijn afhankelijk van het openbaar vervoer.

Over de kosten van het openbaar vervoer wordt niet gesproken in het wetsvoorstel. Dat is toch van belang, omdat de vorderingen waar het bij de kantonrechter om gaat, vaak op een laag geldbedrag te waarderen zijn. Welke efficiencywinst kan er worden verwacht van de opheffing van het kantongerecht? Die is gering. De administratie wordt nu al vanuit Assen gevoerd, omdat het kantongerecht in feite als een nevenzittingsplaats wordt gebruikt. De winst zit dus vooral in de reistijdbesparing die dit de kantonrechter en zijn griffier twee keer per week kan opleveren. Dat moet dan wel worden afgewogen tegen de belangen van justitiabelen. Het is wrang dat de efficiencywinst wordt gebruikt als

argument voor de reistijdbesparing voor rechter en griffier, terwijl dezelfde reistijd voor justitiabelen niet bezwaarlijk wordt geacht. Meppel is bovendien bepaald niet het kleinste kanton in Nederland. Er is een aantal kantons, zoals Sommelsdijk, Oud Beijerland, Beetsterzwaag, Sneek, Zierikzee, Groenlo en Boxmeer, dat minder zaken doet dan Meppel. Vandaar dat mijn fractie, met waardering voor het wetsvoorstel, zoals dat overigens is ingediend, samen met de VVD, het CDA en de SGP een amendement heeft ingediend om het schrappen van het kanton Meppel uit het wetsvoorstel te verwijderen.

De heer **Vos** (VVD): Voorzitter! Ik kan mij volledig vinden in de argumentatie van de heer Van Oven. Ik voeg er slechts enkele woorden aan toe. De argumentatie die nu aan het wetsvoorstel ten grondslag ligt, komt niet echt overtuigend over. Eén argument is dat een adequate bundeling in twee kantongerechten noodzakelijk zou zijn om het kwaliteitsniveau te handhaven. Dat lijkt mij geen overtuigend argument, omdat de griffies op dit moment reeds zijn gebundeld. Het enige wat er daadwerkelijk gebeurt, is dat rechters voor zittingen naar de gerechten toe gaan. Daarnaast is de bereikbaarheid van de kantongerechten zeer belangrijk om het rechten laagdrempelig te houden. In heel Nederland zie je een ontwikkeling dat justitie in de buurt zelfs de wijken intrekt om daar het gezicht van het recht enige vorm te geven. Hier heb je een betrekkelijk groot kanton waar het zicht van het gerecht waarschijnlijk zeer zal worden beperkt.

Daarnaast speelt de opmerkelijke indeling van het arrondissement als zodanig een rol. Meppel valt onder Assen, maar het zou misschien logischer zijn als Meppel onder Zwolle zou vallen, omdat de afstand Meppel-Zwolle zo'n 15 km is. Ik begrijp echter dat, wanneer je aan dat strootje begint te trekken, een ander bouwwerk in elkaar stort, namelijk de politie-indeling. Toch is het misschien goed na te denken over de vraag of daar wellicht efficiencywinst kan worden gehaald.

De heer **Rabbae** (GroenLinks):

Voorzitter! De argumenten over Zevenbergen en Zuidbroek zijn gegeven. Ik sluit mij daarbij aan. Wij hebben geen problemen met de opheffing van de kantongerechten aldaar. Voor Meppel ligt dat anders. Ik heb geen ander argument dan die welke door mijn collega's zijn genoemd. Mijn fractie steunt hun amendementen.

De heer **Dittrich** (D66): Voorzitter! Een paar opmerkingen over het onderdeel van het wetsvoorstel dat gaat over de opheffing van het kantongerecht in Meppel. Wij beoordelen het wetsvoorstel op basis van drie criteria, namelijk de kwaliteit van de rechtspraak, de goede bereikbaarheid voor de burgers en het draagvlak in het arrondissement.

De regering stelt in de stukken dat door opheffing van het kantongerecht Meppel de kwaliteit kan verbeteren. Ik moet zeggen dat ik de daarin gekozen formuleringen nogal vaag vind. Ik vraag de staatssecretaris uit te leggen in welke zin de kwaliteit kan verbeteren door die opheffing. Ik heb ergens in die stukken gelezen dat er geen automatiseringsmogelijkheden zijn in het gebouw te Meppel, maar misschien kan dat probleem wel verholpen worden.

Het punt van de bereikbaarheid waar mijn collega's veel waarde aan hechten, apprecieert mijn fractie toch wel wat anders. In tijden van openbaar vervoer en auto's zal sluiting van het kantongerecht in Meppel waardoor men naar Assen moet, niet leiden tot een onoverbrugbare afstand. Het kanton Meppel heeft twee kernen, te weten Meppel en Hoogeveen. Met 52.000 inwoners ligt Hoogeveen dicht bij Assen dan Meppel, zodat er een heleboel mensen uit dat kanton er qua reisafstand juist op vooruitgaan. Mijn fractie vindt het bereikbaarheidsargument dus geen zwaarwegend argument.

Het derde punt is het draagvlak. Wij hebben geconstateerd dat er herhaalde verzoeken zijn gedaan vanuit het arrondissementsbestuur om te komen tot opheffing van het kanton in Meppel. Wij zien dat er tegenover staat dat het college van burgemeester en wethouders van Meppel, welhaast logisch, pleit voor behoud van het kantongerecht aldaar, maar dat het niet met

Dittrich

argumenten komt die heel veel gewicht in de schaal leggen. De deurwaarder uit Meppel komt mede namens een aantal betrokkenen ook met een aantal argumenten. Ik kan mij die argumenten allemaal wel voorstellen, maar het is hier een kwestie van belangenafweging. Ik moet zeggen dat, wanneer ik kijk naar het amendement dat collega Van Oven met een aantal collega's heeft ingediend, mijn fractie daar niet van overtuigd is. Dus ik zou graag een reactie van de staatssecretaris willen horen op het kwaliteitsargument. Daarna zal mijn fractie alle argumenten tegen elkaar afwegen en haar stemgedrag bepalen.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Collega Dittrich heeft het over belangenafweging. Als hij zou moeten kiezen tussen een reis van 50 km naar Meppel door de rechter en zijn griffier en een reis van vele mensen van Meppel naar Assen, waar geeft hij dan de voorkeur aan?

De heer **Dittrich** (D66): Die vraag ga ik niet beantwoorden, want u laat nu het kwaliteitsaspect weg. De grondslag van het voorstel is, dat de kwaliteit verbetert door opheffing van het kantongerecht in Meppel door dat onder te brengen bij dat van Assen. Daarover heb ik vragen gesteld aan de regering en ik ga nu niet kiezen tussen de twee zaken die u mij nu voorlegt, want dat zou een oppervlakkige benadering zijn.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Uzelf heeft vragen over de kwaliteit die wordt beoogd met deze operatie. Feitelijk zegt u dat dit voor u primair is. Als u twijfelt aan de kwaliteit als resultaat van deze operatie, vraag ik u vervolgens om een afweging te maken tussen de reis van twee mensen en de reis van veel meer personen over dezelfde afstand.

De heer **Dittrich** (D66): Dan moet u toch goed naar mijn verhaal luisteren. Ik vraag nu juist aan de regering om mij antwoord te geven op mijn vragen. Zonder dat antwoord kan ik geen finale afweging maken.

Staatssecretaris **Cohen**: Mevrouw de voorzitter! Ik dank de Kamer dat zij in ieder geval met tweederde van het wetsvoorstel akkoord gaat. Dat is

toch mooi! De discussie spitst zich vervolgens toe op de opheffing van het kantongerecht Meppel. In het licht van de situatie in het arrondissement Assen acht de regering het niet doelmatig om daar drie kantongerechten in de lucht te houden. In genoemd arrondissement gaat het om 2% van het totaal aantal kantongerechtszaken in het gehele land. Binnen dat arrondissement speelt 25% van die zaken zich af in het kanton Meppel. Van die zaken die in Meppel plaatsvinden, is meer dan de helft afkomstig uit Hoogeveen, waarbij Hoogeveen iets dichter ligt bij Assen dan bij Meppel. Deze overwegingen tenderen in de richting van een andere aanpak, want doelmatigheid hangt ook samen met de kwaliteit, gegeven ook het percentage van 2 van het totaal aantal kantongerechtszaken, met een bezetting van 2,5 kantonrechter en 11 FTE ondersteunend personeel. Dat is al bijzonder beperkt.

Blijft over de problematiek van degenen die meer dan 50 km moeten reizen van Meppel en omstreken naar Assen. Het is juist dat dit verder is dan overigens in ons land gebruikelijk is. Ik ben echter met de heer Dittrich van mening dat je je kunt afvragen of dit in het licht van de huidige transportmiddelen onoverkomelijk is. Daarnaast heb ik mij afgevraagd om hoeveel mensen het gaat. Ik heb de organisatie van het kantongerecht in het arrondissement Assen gevraagd hoeveel zaken in Meppel worden gehouden. Voor strafzittingen gecombineerd met Mulderzittingen wordt eenmaal per maand in Meppel een rolzitting gehouden, waarin een kleine honderd zaken worden behandeld, waarvoor tussen de 20 en 30 burgers verschijnen waarvan minder dan de helft uit Meppel komt. Maximaal gaat het dus over 360 zaken, dus om 180 mensen. De civiele rolzittingen vinden een- à tweemaal per maand in Meppel plaats. Het merendeel daarvan wordt schriftelijk afgedaan. Er verschijnen zo'n 10 à 20 mensen in persoon, meestal als gedaagde om verweer te voeren. Maximaal gaat het om 480 personen, gedeeld door twee is 240. Opgeteld gaat het dus om minder dan 500 mensen.

Dit gegeven moet worden afgewogen tegen de kwaliteit. De griffie is al in Assen ondergebracht vanwege de verwachte effectiviteit. Ik moet constateren dat het beoogde resultaat niet volledig is gehaald,

omdat Meppel nog steeds een zelfstandig kantongerecht is, waardoor het niet mogelijk is, de griffies in elkaar te schuiven. Het zijn en blijven twee griffies. Er wordt twee dagen per week van Assen naar Meppel gereisd door een rechter, een secretaris en een griffiemedewerker. Daarbij speelt een rol dat in Meppel bijvoorbeeld tussen de zittingen door niet optimaal gewerkt kan worden. Er is geen automatisering en er zijn geen dossiers. Dat zou moeten worden opgezet als men serieus en volledig het kantongerecht in stand wil houden.

De heer **Dittrich** (D66): Als de rechters en het personeel van Assen naar Meppel gaan, komen werkzaamheden dan stil te liggen, die wellicht wel verricht kunnen worden als men niet naar Meppel hoeft te gaan?

Staatssecretaris **Cohen**: Ik weet dat niet zeker, maar ik vind dat wel een logische conclusie. Men heeft bij de reis naar Meppel misschien nog wat dossiers bij zich, maar het spreekt voor zich dat men niet optimaal kan werken.

De heer **Van Oven** (PvdA): Is dat niet met een à twee computers aldaar te verhelpen, zodat men zijn tijd wel goed kan besteden?

Staatssecretaris **Cohen**: Ik denk het niet, want er zijn ook geen dossiers. De verloren tijd is echter één element. Een alternatief kan zijn er een nevenzittingsplaats van te maken. Daarmee valt winst te boeken, omdat er dan sprake is van één organisatie. Omdat er sprake is van twee kantongerechten moet door de griffie in Assen voor een groot deel dubbel werk worden geleverd, met name bij de voorbereiding en de afwerking van de rolzittingen.

De instandhouding van het kantongerecht Meppel is dus niet optimaal voor behoud en uitbouw van de kwaliteit van de rechtspraak. Het is al een kleine club. Het gaat maar om 2% van het totale aantal. Als die kleine club nog eens over drie moet worden verdeeld in plaats van over twee, gaat voor mij het kwaliteitsargument echt een rol spelen.

Je zou op dit moment kunnen zeggen dat Meppel in feite als een nevenzittingsplaats functioneert waar alle kantongerechtszaken worden behandeld, maar het is de jure niet

Cohen

zo. Doordat het de jure niet zo is, heb je nog die aparte organisaties. Dat leidt op dit moment tot die dubbele werkzaamheden en tot die extra zware belasting bij het kantongerecht Assen.

Kortom, als je het kantongerecht Meppel echt als kantongerecht wilt openhouden, dan vraagt dat in relatieve zin een fikse investering aan personeel, aan rechterlijke ondersteuning en aan automatiseringsmiddelen. Dat is in het licht van de beperkte hoeveelheid personeel om wie het per definitie gaat, gezien het relatief geringe aantal kantongerechtszaken, erg veel. Om die reden is de regering met dit voorstel gekomen en ben ik nog niet overtuigd van het amendement dat door zovelen in de Kamer wordt ondersteund.

De heer **Van Oven** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Wij behoeven de argumenten niet te herhalen, maar ik ben niet overtuigd door hetgeen de staatssecretaris met betrekking tot de situatie in Meppel heeft gezegd. De efficiencyoverweging gaat niet op. Wij moeten namelijk niet uitgaan van een situatie waarbij de griffies een zijn geworden. Zo is de huidige situatie niet. Immers, Meppel bestaat nog als kantongerecht. Dat kan niet het uitgangspunt van de vergelijking zijn.

De staatssecretaris heeft ook een rekensom gemaakt van de bereikbaarheid. Mijn fractie heeft uitgeroepen dat in het kanton Meppel de reistijd naar drie van de vier gemeenten toeneemt als gebruik wordt gemaakt van het openbaar vervoer. Zelfs als de rekensom van de staatssecretaris zou kloppen, gaat het altijd nog om een aantal honderden reizen per jaar. Dat moet worden afgezet tegen de reizen die gemaakt worden door de rechter, de griffier en de secretaris.

Als de staatssecretaris zegt dat het beter zou zijn van Meppel een nevenzittingsplaats te maken, dan zou ik daar misschien mee akkoord kunnen gaan. Het kantongerecht Meppel fungeert op het ogenblik ook als zodanig. Maar die keuze is niet aan de orde. Dat komt omdat wij aan de vooravond staan van de invoering van de nieuwe wetsvoorstellen waarbij de regeling of een voormalig kantongerecht nevenvestigingsplaats of nevenzittingsplaats wordt, veeleer

wordt overgelaten aan het bestuur van het betreffende arrondissement, zij het dat over de exacte procedure nog moet worden gesproken in het kader van de wetten. Als wij nu Meppel als kantongerecht opheffen, dan is het geen nevenvestigingsplaats, maar ook geen nevenzittingsplaats. Het parlement heeft dat dan ook niet meer in eigen hand. Als het kantongerecht Meppel blijft bestaan, kunnen wij de kwestie nevenzittingsplaats of nevenvestigingsplaats in de toekomst nog nader onder ogen zien. Om die reden wil mijn fractie het amendement dat wij hebben ingediend samen met andere partijen handhaven.

De heer **Vos** (VVD): Voorzitter! De staatssecretaris verwijst met name naar het feit dat het werk twee keer wordt verricht doordat het kantongerecht open blijft. Mij lijkt dat niet echt overtuigend. Er zal waarschijnlijk nog een aparte rol worden bijgehouden. Maar dat betekent nog niet dat het werk in tweevoud wordt gedaan. Er wordt waarschijnlijk een aparte rol opgemaakt, maar dat kan in het kader van de automatisering meelopen met de grote moederrol die in Assen gevoerd wordt.

De staatssecretaris is niet ingegaan op de mogelijkheid in de toekomst wellicht meer aansluiting met Zwolle te zoeken.

Als wij dit kantongerecht openhouden, kan het in de toekomst misschien ook als nevenlocatie gebruikt worden. De politierechter kan daar dan bijeenkomsten houden. De functionaliteit van het recht in de regio Meppel kan op die manier beter gestalte krijgen dan met de reizen die nu gemaakt worden. De functionaliteit zal eerder toenemen dan afnemen, zo veronderstel ik.

De heer **Dittrich** (D66): Mevrouw de voorzitter! Gehoord het antwoord van de regering denk ik dat het van belang is dat de rechtspraak niet verdwijnt uit Meppel. De vraag is nog of het een kanton moet blijven, dan wel of het een nevenzittingsplaats van de rechtbank in Assen zou kunnen worden. Ik ben wel overtuigd geraakt door het antwoord van de staatssecretaris en dien daarom een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat rechtspraak ook voor Meppel beschikbaar moet blijven;

verzoekt de regering te bevorderen dat Meppel een nevenlocatie van het arrondissement Assen zal kunnen worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Dittrich. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 8 (27036).

De heer **Van Oven** (PvdA): Ik heb de vraag aan de heer Dittrich of hij hier een motie voor nodig heeft. Als hij het amendement steunt en het kantongerecht Meppel blijft bestaan, zal als gevolg van de invoering van de wetsvoorstellen over de reorganisatie Meppel nevenvestigingsplaats worden.

De heer **Dittrich** (D66): Ik zal uw amendement niet steunen. U vraagt daarin om handhaving van het kantongerecht Meppel. Als het een nevenzittingsplaats zou zijn, zou er sprake zijn van één organisatie, maar bij handhaving van het kanton Meppel blijven er twee organisaties en dat heeft gevolgen voor de kwaliteit van de rechtspraak, zoals de staatssecretaris heeft uitgelegd. De D66-fractie steunt het amendement dus niet en denkt dat met een uitspraak van de Kamer een duidelijk signaal wordt gegeven aan de rechterlijke organisatie in de zin van: zorg dat er in Meppel een nevenlocatie komt.

De heer **Van Oven** (PvdA): Die keuze ligt nu niet voor.

De heer **Dittrich** (D66): Als uw amendement niet wordt aangenomen – waar het helaas niet naar uitziet – maar de motie wel wordt aanvaard en de regering vervolgens bevordert dat de rechterlijke organisatie in die zin gaat werken, betekent het dat het kanton weliswaar wordt opgeheven, maar is het wel degelijk mogelijk dat er

Dittrich

rechtspraak in Meppel blijft plaatsvinden, zij het geschoeid op een andere organisatorische leest.

De heer **Van Oven** (PvdA): Dan laat u de beslissing dus over aan het bestuur van het arrondissement Assen?

De heer **Dittrich** (D66): Nee, want de Kamer spreekt met de motie uit dat het belangrijk is en vraagt de regering om te bevorderen dat er rechtspraak plaatsvindt in Meppel. Het is aan de organisatie zelf om dat vervolgens concreet in te kleden, maar wij zijn dan wel af van twee organisaties.

□

Staatssecretaris **Cohen**: Mevrouw de voorzitter! Twee aparte kantongerechten vragen inderdaad om twee aparte organisaties. Zolang zij er zijn, betekent het dat de efficiency die anders mogelijk zou zijn, niet wordt bereikt. De heer Van Oven heeft in dit verband de vraag gesteld of er niet een paar computertjes in Meppel kunnen worden neergezet. Er is dan wel een verbinding nodig met de hoofdcomputer in Assen, met alle beveiligingsaspecten die daarbij een rol spelen. De heer Van Oven zal nu misschien zeggen "ach, is dat alles", maar het is in ieder geval toch méér dan alleen maar twee computertjes.

Voorzitter! Aan het adres van de heer Vos merk ik op dat het inderdaad goed zou zijn om de indeling van het arrondissement Zwolle nog eens te bekijken. Bij de start van de operatie-Leemhuis hebben wij dat onder ogen gezien. Daar is ook op andere plaatsen wel iets – en misschien wel veel meer – voor te zeggen. Wij hebben echter gezegd dat de rechterlijke reorganisatie al zoveel met zich meebrengt, dat het niet verstandig is om dat alles tegelijkertijd te doen. Maar op termijn zal er op dit punt zeker iets gebeuren.

De heer Van Oven heeft aandacht gevraagd voor de honderden reizen die in de nieuwe constellatie moeten worden gemaakt, afgezet tegen de reizen die griffier en rechtbank moeten maken. Hij zou gelijk hebben als dat het enige is. De heer Rabbae vindt dat de gerechten zo dicht mogelijk bij de mensen moeten staan, maar dan rijst direct de vraag of er ook niet in Wanneperveen of Giethoorn gerechten moeten worden

gesitueerd. Het blijft voortdurend een afweging waarbij aspecten als kwaliteit, efficiency en bereikbaarheid een rol spelen. Gegeven de hoeveelheid zaken in Meppel en de goede bereikbaarheid van Assen hebben wij dit wetsvoorstel ingediend.

Voorzitter! Het alternatief van de nevenzittingsplaats vind ik zeer te prefereren. Ik kan dan ook toezeggen dat ik mijn best zal doen om dat te realiseren. Daar heb ik niet direct een motie voor nodig. In het wetsvoorstel staat dat het wordt overgelaten aan de gerechten. Als ik mij niet vergis, hebben verschillende fracties daar vragen over gesteld. De regering zal dit punt nader overwegen. Zelfs al zou de regering op grond van goede argumenten besluiten het niet te doen, dan nog kan ik mij voorstellen dat er wat dit betreft vanuit de Kamer bepaalde initiatieven komen. Ik sluit echter ook niet uit dat de regering met het voorstel komt om via een AMvB een nevenzittingsplaats te realiseren. Ik hecht er al met al aan het wetsvoorstel ongewijzigd door de Kamer te krijgen. Als het amendement door de indieners wordt ingetrokken, zeg ik toe dat dat niet met zich mee zal brengen dat er in Meppel helemaal niets meer gebeurt en dat er een nevenzittingslocatie zal komen.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, op een nader te bepalen tijdstip te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt van 17.06 uur tot 19.00 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) en wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 1999 (nadere slotwet) (27514);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Infrastructuurfonds voor het**

jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (27515).

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Reitsma** (CDA): Voorzitter! Rekeningrijden loopt bijna door alle begrotingen en debatten heen. Voor de CDA-fractie geven de Najaarsnota, de suppletore begroting en de nota van wijziging aanleiding om er een aantal opmerkingen over te maken. Het onderwerp wordt zo langzamerhand een echte klucht, waarin de minister van V en W de hoofdrolspeler is en de paarse partijen in de personen van de heer Hofstra, de heer Van Gijzel en mevrouw Giskes een bijrol vervullen. Over de hoofdrolspeler is de CDA-fractie niet zo tevreden, omdat deze alle registers, ook onacceptabele, opentrekt om het rekeningrijden erdoor te krijgen. Ik doel hierbij onder meer op het "omkoopgedrag" – zo wordt het in de wandelgangen immers genoemd – jegens de grote steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. De CDA-fractie heeft zeer veel respect voor Utrecht, dat hieraan niet mee wil doen. Mijn fractie vindt deze handelwijze onaanvaardbaar en keurt haar af. Het gaat met de vier maal 250 mln., dus samen 1 mld., om geweldig veel belastinggeld. Dat geld wordt toegezegd aan betrokken regio's, als zij hun handtekening maar zetten.

Ik constateer dat van de drie bijrolspelers, de paarse partijen, alleen de PvdA nog van harte instemt met het rekeningrijden. De PvdA is zelfs zo enthousiast over rekeningrijden dat zij vindt dat het zelfs moet worden uitgebreid als burgemeesters in Brabant en Gelderland er ook aan willen meedoen. Het is trouwens pikant dat de aanvaardbaarheid van het rekeningrijden in een regio wordt bepaald door het standpunt van de burgemeester, die immers niet gekozen is. Hoe het ook zij, in dit huis is de PvdA-fractie de trouwe steun en toeverlaat van de minister. De PvdA accepteert ook dat de minister allerlei fratsen uithaalt om het rekeningrijden bij iedereen door de strot te duwen. De CDA-fractie heeft meer waardering voor de opstelling van de D66-fractie in het debat en wil die lijn graag steunen.